

گزارش جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان جنوبی

شماره نشست : ۶۲	تاریخ جلسه: ۱۴۰۴/۰۴/۱۷	ساعت شروع: ۱۰:۰۰	ساعت خاتمه: ۱۲:۰۰	محل نشست: اتاق بازرگانی
دستور جلسه				

پیش از دستور:

دستور جلسه :

- درخواست اجرای ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی (موضوع ابلاغیه شماره ۳۰۹۳۸۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷)
- ضرورت ایجاد صرافی در استان

خارج از دستور:

- طرح انتقال پساب فاضلاب بیرجند به معادن شهرستان خوسف
- گزارش رتبه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان در سال ۱۴۰۳
- برگزاری نمایشگاه مشترک ایران و افغانستان

مشروح مذاکرات

دستور جلسه (۱): درخواست اجرای ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی (موضوع ابلاغیه شماره ۳۰۹۳۸۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷)

علیرضا خامه‌زر، دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان جنوبی و رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بیرجند، در جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان که در روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۷ به ریاست استاندار محترم و در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی بیرجند برگزار گردید، با اشاره به ابلاغ بخشنامه جامع معدنی ویرایش ۱۴۰۳- نامه شماره ۳۰۹۳۸۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ وزات صمت، گفت در ماده ۱۹ این بخشنامه آمده است:

موارد ذیل جهت رعایت در برگزاری مزایده در محدوده‌های اکتشافی و درخواست‌های اکتشاف ابلاغ می‌گردد:

الف) الزام به اخذ موافقت حداقل ۵۰٪ از محدوده و سایر موارد مندرج در بخشنامه‌های مورد اشاره صرفاً متوجه اداره کل استان و قبل از مزایده بوده و عدم انجام این مراحل ضمن اینکه تخلف استان از انجام دستورالعمل بشمار می‌رود. اما محدودیتی را متوجه متقاضی نمی‌نماید و استان‌ها موظف به صدور پروانه اکتشاف در هر سطح موافقت شده می‌باشند.

ب) از تاریخ این بخشنامه انجام مزایده جدید برای کلیه محدوده‌های اکتشافی و درخواست‌های اکتشافی متوقف بوده و کلیه این محدوده‌ها با پیگیری دفتر تخصصی اکتشاف به لایه "تعیین تکلیف" منتقل می‌گردند. این بند شامل مزایده‌های جاری پروانه‌های اکتشاف نبوده و استان‌ها می‌توانند به صلاحدید خود مزایده‌های جاری این پروانه‌ها را متوقف و یا ادامه دهند. اما پس از انجام مزایده در صورت عدم وجود متقاضی این پروانه‌ها هم به لایه مذکور منتقل خواهند شد.

ج) وفق ماده ۲۵ آیین نامه اجرایی قانون معادن کلیه استان‌ها موظفند بلافاصله نسبت به تنظیم صورتجلسه برآورد میزان عملیات اکتشافی انجام شده مورد تأیید براساس طرح اکتشاف مصوب و مستندات مربوط درخصوص پروانه‌های اکتشافی لایه "تعیین تکلیف" خود اقدام و گزارشات خود را درخصوص لزوم ادامه عملیات اکتشافی و یا عدم لزوم ادامه این عملیات به دفتر اکتشاف ارسال نمایند.

عدم دریافت این گزارشات تا پایان آذرماه ۱۴۰۳ به معنی آن خواهد بود که از نظر کارشناسی اداره کل مربوطه ادامه عملیات اکتشافی در این محدوده‌ها ضرورت ندارد و لذا این محدوده‌ها پس از این تاریخ جهت انتقال به لایه آزادسازی در دفتر اکتشاف با برگزاری جلسه مشترک با ادارات استانی تعیین تکلیف خواهند شد. دفتر اکتشاف موظف است تا تاریخ مذکور بصورت ماهانه گزارش پروانه‌های اکتشافی موجود در لایه تعیین تکلیف را به استان‌ها ارسال و ضمن اخطار آزادسازی اعلام نظر استان‌ها را در خصوص محدوده‌های باقیمانده درخواست نماید.

خامه‌زر در ادامه تأکید نمود طبق بند (ب) این بخشنامه، کلیه مزایده‌های جدید برای محدوده‌های اکتشافی متوقف و می‌بایست از طریق دفتر تخصصی اکتشاف به سامانه «تعیین تکلیف» منتقل شود. همچنین مطابق بند (ج) این بخشنامه، ادارات کل استان‌ها موظف بودند حداکثر تا پایان آذر ۱۴۰۳ با تنظیم صورتجلسه برآورد عملیات اکتشافی (مطابق ماده ۲۵ آیین‌نامه اجرایی

قانون معادن) و ارسال گزارش به دفتر اکتشاف، نسبت به آزادسازی محدوده‌های غیرضرور اقدام نمایند. با این حال، علیرغم گذشت ۶ ماه از مهلت مقرر، حدود ۱۴۰۰ محدوده معدنی در سامانه کاداستر بلا تکلیف مانده‌اند.

علیرضا عابدی - نایب رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی بیرجند، با تأکید بر اینکه برگزاری مزایده برای محدوده‌های معدنی که هنوز عملیات اکتشافی روی آن انجام نشده و ماهیت ماده معدنی در آنها مشخص نیست، فاقد وجاهت قانونی است، خواستار اصلاح روند واگذاری‌ها و آزادسازی محدوده‌های بدون پتانسیل در خراسان جنوبی شد. نایب رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی بیرجند در ادامه به بررسی چالش‌های اجرای ماده ۱۹ قانون معادن پرداخت و از روند برگزاری مزایده برای محدوده‌های معدنی فاقد عملیات اکتشافی و نامشخص بودن ماهیت ماده معدنی انتقاد کرد. وی با اشاره به فرآیند ثبت محدوده‌های معدنی در سامانه‌های مرتبط گفت: متقاضیان معدن ابتدا چهارچوب محدوده‌ای را در سامانه به ثبت می‌رسانند که صرفاً محدوده اکتشافی است و هنوز هیچ عملیاتی روی زمین انجام نشده است. در این مرحله هیچ گونه اطلاعات دقیق و مشخصی درباره نوع ماده معدنی، میزان ذخیره یا عیار آن وجود ندارد. عابدی افزود: طبق قانون، برای صدور پروانه اکتشاف باید ابتدا استعلام‌های لازم از ارگان‌های ذی‌ربط گرفته شده و پس از انجام عملیات اکتشافی، ماهیت ماده معدنی مشخص شود. تنها پس از این مرحله است که می‌توان به مرحله صدور گواهینامه کشف و در نهایت بهره‌برداری رسید. نایب رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی بیرجند با تأکید بر اینکه برگزاری مزایده برای محدوده‌هایی که هنوز ماهیت و قابلیت معدنی آنها اثبات نشده، مغایر با قانون است، اظهار داشت: مواد قانون معدنی تصریح دارند که هر معامله‌ای از جمله مزایده باید مبتنی بر وجود یک جنس یا عمل مشخص باشد، در حالی که محدوده‌های ثبت شده صرفاً یک چند ضلعی هستند که هنوز هیچ ماده معدنی مشخصی در آن تثبیت نشده و لذا نه ماهیت جنس و نه ماهیت عمل را دارند و به همین دلیل هرگونه معامله و مزایده‌ای بر روی آن غیرقانونی محسوب می‌گردد. عابدی با بیان اینکه تا پایان سال ۱۴۰۳ بالغ بر ۷۰۰ محدوده معدنی به صورت درخواست اکتشاف و به همین تعداد به صورت پروانه‌های اکتشاف فاقد فعالیت در سامانه کاداستر استان هستند که لازم است از طرف سازمان صمت استان نسبت به آزادسازی آنها اقدام گردد. وی همچنین تأکید کرد: آزادسازی این محدوده‌ها باعث می‌شود تا منابع معدنی استان به صورت بهینه‌تر مدیریت شود و امکان جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید فراهم گردد. عابدی در ادامه افزود: استان‌ها این اختیار را دارند که پروانه‌های اکتشاف را لغو کرده و محدوده‌های بدون پتانسیل را آزادسازی کنند تا از توقف منابع و سرمایه‌های کشور جلوگیری شود. وی همچنین خواستار برگزاری جلسات منظم‌تر و پیگیری جدی‌تر دستگاه‌های مرتبط در زمینه اصلاح روند اکتشاف و بهره‌برداری از معادن شد تا فرآیندها سریع‌تر و با کیفیت بهتری انجام شود.

مهدی پارسا - مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان با اشاره به مساعدت استاندار محترم و موافقت دستگاه نظارتی استان در خصوص کاهش ۵۰ درصدی حقوق دولتی سنگ‌های تزئینی گفت: استاندار محترم با حمایت از این رخداد در شورای معاونان استان، مسئله مربوط به این حوزه را حل و فصل نمودند. وی در ادامه اظهار امیدواری نمود که در سال جاری برای سایر مواد معدنی نیز اقدامات لازم صورت پذیرد. پارسا در ادامه با اشاره به مشکلات عدم اجرای کامل ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی گفت: متأسفانه به دلیل عدم اجرای کامل این ماده قانونی، یک‌سوم پهنه‌های استان‌ها بلوکه شده‌اند و بخش خصوصی از فرصت‌های کاری در حوزه معدنی محروم شده. وی در ادامه با اشاره به ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن که مغایر با ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی است گفت: مسئله اصلاح ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن در جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مطرح و به شورای ملی نیز ارسال گردیده و در دست پیگیری می‌باشد، همچنین استان‌های کرمان و

مرکزی نیز خواستار اصلاح این ماده (ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن) بوده اند، که امیدواریم هرچه زودتر اصلاح این ماده ابلاغ و اجرایی شود. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان در ادامه افزود: وزارتخانه به این نتیجه رسیده است که ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن در گذر زمان سبب بروز خطاهای اجرایی شده و هزینه‌های هنگفتی را به استان‌ها تحمیل نموده و فرصت‌های بخش خصوصی را سلب کرده و ضرورت اصلاح آن قطعی است، از این رو بر پیگیری تسریع در اصلاح ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن تاکید نمود. پارسا همچنین با گلایمندی از عدم تفیض اختیارات به شورای معادن استان‌ها اظهار نمود: مصوبات شورای معادن استان به دلیل عدم تفویض اختیارات لازم، ابطال می‌شوند و به نتیجه مطلوب نمی‌رشد.

غلامرضا نوروزی - نائب رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان، با اشاره به موضوع مواد ۱۹ بخشنامه جامع معدنی و ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن در جلسات متعدد، اظهار داشت: در حال حاضر، تبصره یک ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن با ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی مغایرت دارد. همچنین لازم به توضیح است که ماده ۱۹ بخشنامه مذکور ناظر بر مصوبات سال ۱۴۰۳ است و می‌بایست منتظر ابلاغ بخشنامه سال ۱۴۰۴ بود تا تغییرات موردی آن ملاحظه گردد. وی در ادامه افزود: مشکل فعلی ناشی از شرط درخواست اکتشاف در ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی می‌باشد و چنانچه این شرط از متن قانون حذف گردد، مغایرت مرتفع خواهد شد. همچنین تنها ابهام موجود در ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن نیز، محدود به تبصره یک آن است. نائب رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان با تأکید بر لزوم بازنگری در فرآیند مزایده تصریح کردند: از منظر این نهاد، مزایده محدوده‌های آزادشده می‌بایست به صورت مجموعه‌ای یکپارچه تعریف شود لذا در این راستا، تمرکز بر رویکرد سوم (تمایل متقاضیان به مشارکت در مزایده و ارائه بلوک‌های معدنی به صورت تجمیع‌شده) الزامی است. در غیر این صورت، حل این چالش میسر نخواهد بود.

سید محمدرضا هاشمی - استاندار خراسان جنوبی تأکید نمود در بحث مسئولیت‌های اجتماعی معادن هیچ‌گونه فعالیتی نباید بدون بررسی و تصویب در شورای معادن استان انجام شود. وی خاطرنشان کرد: بحث توسعه معادن نباید صرفاً اقتصادی دیده شود، بلکه باید جنبه‌های اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی آن نیز در نظر گرفته شود. استاندار خراسان جنوبی ضمن تأیید پیشنهادات جلسه کارشناسی شورای گفتگوی استان درخصوص ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی، بر ضرورت تفویض اختیار شورای معادن به استان‌ها تأکید نمود.

دستور جلسه (۲): ضرورت ایجاد صرافی در استان

علیرضا خامه‌زر، دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان جنوبی و رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بیرجند، با تأکید بر اهمیت موقعیت مرزی خراسان جنوبی و روابط اقتصادی گسترده با افغانستان، خواستار تسهیل فرآیندهای انتقال پول و ایجاد صرافی در استان شد. وی در ادامه اظهار داشت سال گذشته صادرات استان حدود ۹۵۶ میلیون دلار بوده که سهم افغانستان تنها ۱۶۰ میلیون دلار است؛ رقمی که با توجه به پتانسیل‌های اقتصادی استان، کمتر از ظرفیت واقعی ارزیابی می‌شود. خامه‌زر با اشاره به مشکلات صادرکنندگان استان گفت: علی‌رغم وجود تقاضای قابل توجه برای خدمات مالی و ارزی، ارائه این خدمات یا به طور کامل انجام نمی‌شود یا فقط به شکل غیررسمی و از طریق صرافی‌های همکار صورت می‌گیرد، که همین موضوع باعث دشواری و کندی روند نقل و انتقال پول برای صادرکنندگان شده است. عمده مراودات مالی فعالان اقتصادی استان از طریق صرافی‌های مستقر در تهران و مشهد انجام می‌شود و این امر هم موجب خروج گردش

مالی از استان و هم افزایش تاخیر در فرآیندهای مالی شده است. خامه زر تصریح کرد: عدم دسترسی مستقیم تجار استان به صرافی‌های معتبر، علاوه بر ایجاد بی‌اعتمادی، خسارات مالی قابل توجهی را به فعالان بخش خصوصی تحمیل کرده است. همچنین نبود ارتباط مستقیم صرافی‌های خارج از استان با بازارهای هدف صادراتی نظیر فراه و قندهار، روند صادرات را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. رئیس اتاق بازرگانی بیرجند، تقویت زیرساخت‌های مالی و ارزی استان را پیش‌شرط توسعه صادرات دانست و بر لزوم راه‌اندازی صرافی‌های تخصصی متصل به بازارهای هدف تأکید کرد. وی در پایان خواستار پیگیری جدی مسئولان برای دریافت مجوز راه‌اندازی صرافی نوع دوم در استان و الزامات قانونی آن به منظور ساماندهی نقل و انتقال پول و حمایت از فعالان اقتصادی شد.

علیرضا شهپر - فعال اقتصادی حوزه ارز با اشاره به چالش‌های تأسیس و فعالیت صرافی‌ها، اظهار داشت: با بخشنامه بانک مرکزی مجوز صرافی وی معلق شده است، وی در ادامه تأکید نمود صرافی‌های نوع اول عملاً تعطیل و فعالیت‌های صرافی نوع دوم و سوم با محدودیت‌های شدیدی مواجه شدند و در حال حاضر صرافان ارائه‌دهنده ضمانت‌نامه‌های پیشرفته با مشکلات اجرایی دست‌وپنجه نرم می‌کنند لذا تا زمان صدور دستورالعمل رسمی خرید و فروش توسط بانک مرکزی، مجوزی برای معاملات صادر نخواهد شد. شهپر با اشاره به مصوبه سال ۱۴۰۱ گفت: این مصوبه کلیه امور را معلق کرد و اکثر فعالان حوزه صرافی در بلا تکلیفی به سر می‌برند. وی در ادامه افزود: الزام اخذ تأییدیه از اداره مبارزه با پولشویی و ارائه سند ۱۰۰ میلیارد تومانی سرمایه برای متقاضیان تأسیس صرافی غیر عملی و زمان‌بر است. شهپر در ادامه اظهار نمود: تغییر اخیر سیستم درخواست پروانه عمومی از بانک مرکزی فاقد اثر عملی بوده و فعالیت صرافی‌ها عمدتاً در قالب شرکت‌های تضامنی صورت می‌گیرد. وی همچنین با اشاره به اینکه در مبادلات مرزی با کشور افغانستان، انتقال وجه بدون ردوبدل فیزیکی پول انجام می‌شود، گفت: تأسیس صرافی در استان با بنیه مالی مستحکم به منظور مبادلات با کشور افغانستان ضرورت دارد. این فعال اقتصادی حوزه ارز در پایان با اشاره به صرافی‌های موجود در شهرهای بزرگ مانند مشهد، گفت بخشنامه‌ها و رویه‌های بانک مرکزی موجب گردیده عملاً صرافی‌ها مجاز در این شهرها نیز کارایی لازم را نداشته باشند وی گفت تفاوت نرخ ارز کف بازار با ارز اعلامی توسط بانک مرکزی، ممنوع بودن خرید و فروش‌های داخلی، محدودیت‌های زمانی و ... موجب گردیده است عملاً صرافی‌های دارای مجوز نیز غیر کارآمد شود، از این رو خواستار اصلاح بخشنامه‌های مربوطه شد.

محمدعلی زرنگ، دبیر کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان، با اشاره به پیگیری‌های مکرر برای حل مشکلات تأسیس صرافی در استان، اظهار داشت: علیرغم نامه‌نگاری‌های فراوان به مرکز و اعزام نمایندگان به تهران، نتیجه‌ای حاصل نشد. چالش اصلی، فرآیند طولانی و خسته‌کننده اخذ مجوز تأسیس صرافی است که متقاضیان را دلسرد می‌کند. وی با اشاره به درخواست تأسیس شعبه صرافی‌های بانکی (نظیر سپهر، ملت) در استان گفت: به دلیل عدم توجیه اقتصادی برای بانک‌ها، این امر محقق نشد. وی در ادامه با اشاره به راهکار پیشنهادی گفت: پیشنهاد می‌گردد شرکت‌های تجمیع‌شده با مشارکت چندین متقاضی تأسیس شود تا شروط سنگین بانک مرکزی (مانند سرمایه ۱۰۰ میلیارد تومانی و ۲۴ شرط تخصصی از جمله سابقه فعالیت در بورس یا بانک) قابل تحقق باشد. وی در ادامه افزود: مجوز "صرافی ملی" در دولت سیزدهم برای ۱۲ استان از جمله خراسان جنوبی صادر گردید، اما اجرای آن به دلیل محدودیت‌های ماده ۷ (الزام به مالکیت دائم محل فعالیت) و دولتی بودن بانک‌ها متوقف گردید. وی در ادامه با اشاره به پیشنهاد عملی در این حوزه گفت: استفاده از املاک مازاد بانک‌های خصوصی برای راه‌اندازی صرافی می‌تواند راهگشا باشد. همچنین می‌توان با کاهش سطح مجوز از "سطح سه" به "سطح یک" (سرمایه مورد

نیاز: ۱۳ میلیارد تومان به جای ۲۰۰ میلیارد تومان)، امکان فعالیت در استان را فراهم کرد، هرچند این مجوز اجازه نقل و انتقال رسمی پول از افغانستان را نمی‌دهد. زرنک در ادامه تأکید نمود: حل این بحران نیازمند مداخله متمرکز از سطوح بالای حکومتی است نه رفع موانع به صورت جزئی. وی در پایان، پیشنهاد نمود متقاضیان واجد شرایط از طریق نهادهای منطقه ویژه اقتصادی و اتاق بازرگانی استان به بانک مرکزی معرفی شوند تا با حمایت دستگاه‌های متولی در استان، مجوزها برای آن‌ها جهت تأسیس صرافی سریع‌تر صادر گردد.

سرهنگ یدا.. دهقان - رئیس پلیس امنیت اقتصادی استان با تأکید بر ضرورت شفافیت مبدأ منابع مالی در تأسیس صرافی‌ها، اظهار داشت در فرآیند مبارزه با پولشویی، سه لایه کلیدی وجود دارد که نخستین لایه پنهان‌سازی منشأ وجوه است. حال اگر مسیر گردش پول به طور کامل ردیابی و مستند شود، اساساً امکان قرارگیری در چرخه پولشویی منتفی می‌گردد. وی در تشریح رویکرد حل موانع قانونی که بر سر راه تأسیس صرافی در استان قرار دارد افزود مواجهه با موانع تأسیس صرافی، نیازمند مداخله متمرکز از سطوح عالی است. به جای اقدام جزئی از نهادهای پایین‌دستی، می‌بایست با تشکیل جلسات کارشناسی در سطح کلان (همچون تعامل مستقیم با رئیس کل بانک مرکزی)، مسائل را به شیوه "بالا به پایین" حل نمود. وی در پایان تأکید نمود تأسیس صرافی برای استان خراسان جنوبی یک ضرورت اقتصادی بوده و پلیس امنیت اقتصادی به صورت عملیاتی از این پروژه پشتیبانی خواهد نمود.

محمد جعفر عبدالمهی - رئیس کل دادگستری خراسان جنوبی، با اشاره به روند کاهش دامنه فعالیت صرافی‌های خصوصی و گرایش اعتبارات به سمت دولت، اظهار داشت: سیاست کلی بر کاهش دامنه فعالیت صرافی‌های خصوصی و افزایش نقش دولت در این حوزه است. وی در ادامه افزود: مقررات سختگیرانه‌ای که امروز درباره تأسیس و فعالیت صرافی‌ها وضع شده است، به دلیل اهمیت کنترل و نظارت بر جابجایی پول است و این موضوع کاملاً به حق و ضروری است. عبدالمهی با تأکید بر اینکه باید خود را با این قوانین و مقررات جدید منطبق کنیم، گفت: در قالب شرکت‌های رسمی و قانونی، می‌توان تسهیلات لازم را به افراد و فعالان این حوزه اعطا کرد و راه‌های متعددی برای تسهیل فعالیت صرافی‌ها نیز پیش‌بینی شده است. وی همچنین با اشاره به نقش بانک‌ها، خصوصاً بانک ملی، در حمایت و تسهیل امور مرتبط با صرافی‌ها بیان کرد: بانک ملی و سایر بانک‌ها به عنوان متولیان اصلی باید در چارچوب قوانین و مقررات، خدمات و تسهیلات لازم را به صرافی‌ها ارائه نمایند. رئیس کل دادگستری خراسان جنوبی در پایان خاطرنشان کرد با توجه به حساسیت‌های موجود در حوزه جابجایی پول، همکاری و تعامل نزدیک بین دستگاه‌های اجرایی، بانک‌ها و فعالان اقتصادی ضرورت دارد تا ضمن حفظ امنیت مالی، زمینه رشد و توسعه اقتصادی استان فراهم شود.

حسن لشکری - رئیس اتحادیه مرزنشینان استان با اشاره به اینکه تأسیس صرافی در استان مرزی چون خراسان جنوبی ضرورت و اهمیت ویژه‌ای دارد اظهار داشت مبادلات ارزی مربوط به کالاهای اساسی در انحصار صرافی نیکو است که این شرکت مبلغی معادل ۳ درصد از ارزش تراکنش را به عنوان کارمزد از بانک مربوطه (ناظر بر گشایش اعتبار) دریافت می‌نماید و سهم دیگری معادل ۳ درصد نیز به عنوان حق العمل به این شرکت تعلق می‌گیرد همچنین فرآیند مذکور حدود ۳ تا ۶ ماه به طول می‌انجامد؛ به گونه‌ای که پس از واریز ریال به حساب بانک مقصد، شرکت نیکو معادل ارزی آن را در کشوری ثالث (اعم از امارات، ترکیه، افغانستان یا سایر کشورها) پرداخت می‌کند. لشکری با تأکید بر اینکه تأسیس صرافی باید توسط اشخاص یا شرکت‌ها با بنیه مالی قوی صورت پذیرد گفت: در خصوص مبادلات با افغانستان (که عمدتاً بر پایه ریال صورت می‌پذیرد)، ضروری است

متقاضی دارای مجوز اختصاصی و بنیه مالی مستحکم باشد همچنین یک صرافی معتبر می‌بایست شبکه‌ای از دفاتر فعال در کلیه کشورهای هدف (از جمله شهرهای مختلف افغانستان، پاکستان و امارات) ایجاد نماید تا ضمن برقراری ارتباطات مؤثر، سودآوری آتی خود را نیز تضمین نماید.

سید علی قریشی، سرپرست دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری با اشاره به روند تجارت به کشور افغانستان در مدت ۱۲ روز جنگ گفت: در پی ورود ۱۳۰۴ دستگاه کامیون افغانستانی به ایران با هماهنگی مرزبانی، گمرک و بخش‌های خدمات‌رسان دولتی و خصوصی، رویه‌ای بی‌سابقه در استان شکل گرفت. قریشی افزود: نکته قابل تأمل آنکه پیش از این، صادرات ۲۰۰۰ دستگاه کامیون ایرانی به افغانستان به دلیل اختلال ۱۲ روز در مرز با چالش مواجه شده بود در این شرایط، هزینه ترانزیت هر تن کالا که ابتدا ۱۳۵۷ افغانی بود، به ۳۷۰۰ افغانی افزایش یافته بود لکن با مداخله مستقیم استاندار محترم و صدور دستورات فوری، این مبلغ به کمتر از ۱۲۰۰ افغانی (حتی پایین‌تر از نرخ اولیه) کاهش یافت. این اقدام چنان اثر مثبتی داشت که دولت طالبان در دو نامه جداگانه، مراتب تقدیر خود را از تدبیر استاندار محترم اعلام نمود.

حسین زارعی، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی بیرجند در این جلسه با تقدیر از بهبود چشمگیر شرایط مرزی که به همت استاندار محترم محقق شد، اظهار داشت: در دوره ۱۲ روزه جنگ، ازدحام کالا در مرز ماهیرود به حدی افزایش یافت که صادرکنندگان از سایر استان‌ها، کالاهای خود را از این مسیر انتقال دادند. وی در ادامه افزود: در شرایط عادی، میانگین تردد روزانه کامیون‌ها از مرز ماهیرود ۲۵۰ دستگاه بود لکن با تدابیر اتخاذشده توسط استاندار محترم، حجم مبادلات تجاری با افغانستان به میزان سه برابر در ایام جنگ افزایش یافت.

سید محمدرضا هاشمی - استاندار خراسان جنوبی با اشاره به مبادلات مرزی در مرز ماهیرود در ایام جنگ ۱۲ روزه گفت: در این مدت مبادلات مرزی در مرز ماهیرود رکورد زد. در کمتر از دو روز در دوران جنگ تحمیلی اخیر، ۱۳۰۴ دستگاه کامیون از مرز ماهیرود به سمت افغانستان تردد کردند که این میزان، رکوردی بی‌سابقه از زمان راه‌اندازی این گذرگاه مرزی تاکنون بوده است. هاشمی با تأکید بر اینکه در جنگ اخیر، بازار افغانستان فرصت مناسبی برای رونق تجارت کشور بود، تصریح کرد: اکنون ضروری است تا با برنامه‌ریزی دقیق، از این ظرفیت استفاده بهینه شود. استاندار از همراهی مردم، اصناف و بازاریان استان در ایام محرم و جنگ تحمیلی ۱۲ روزه قدردانی نمود و گفت: مردم خراسان جنوبی با آرامش و درک صحیح از شرایط، هیچ‌گونه رفتار هیجانی از خود نشان ندادند. رئیس شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان از فعالان بخش خصوصی و نمایندگان خراسان جنوبی در مجلس شورای اسلامی به ویژه رئیس مجمع نمایندگان استان بابت همراهی‌های دلسوزانه در مسائل مختلف تشکر نمود و متذکر گردید: آنچه را دنبال می‌کنیم، خدمت واقعی و حل مسائل مردم است. وی با تأکید بر آمادگی کامل استان برای جهش در توسعه، عنوان کرد: با همدلی، انسجام و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بومی، استان خراسان جنوبی می‌تواند در حوزه تجارت، معدن، امنیت و سرمایه‌گذاری خصوصی به الگویی موفق برای سایر استان‌ها تبدیل شود. استاندار، راه‌اندازی صرافی رسمی در استان را برای توسعه تجارت با افغانستان ضروری خواند و متذکر گردید: این موضوع نیاز به پیگیری دارد و انتظار می‌رود بانک مرکزی ضرورت این امر را درک کرده و مجوزهای لازم را در این زمینه صادر نماید.

خارج از دستور (۱): طرح انتقال پساب فاضلاب بیرجند به معادن شهرستان خوسف

سید حسن هاشمی - نماینده مردم شریف شهرستان های بیرجند، درمیان و خوسف در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه، خواستار اجرای فوری طرح انتقال پساب فاضلاب به معادن خراسان جنوبی شد و هشدار داد که تعلل در این زمینه تهدیدی جدی برای منابع آبی استان است. هاشمی افزود: بسیاری از روستاهای استان با کمبود آب آشامیدنی رو به رو هستند، در حالی که معادن همچنان از منابع آبی متعارف بهره‌برداری می‌نمایند که این موضوع جای تأمل دارد. نماینده مردم شهرستان های بیرجند، خوسف و درمیان با بیان اینکه مسئول مربوطه در سفر به استان وعده آغاز فوری مطالعات پروژه انتقال پساب داده بود، اعلام کرد: پس از بازگشت به تهران اعلام شد که اجرای پروژه شش ماه به تعویق افتاده است که این امر غیرقابل قبول است. وی تأکید کرد: بر اساس برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه، مهلت یک ماهه به معادن داده شده است تا موضوع انتقال پساب به معادن را اجرایی کنند و در صورت عدم تحقق این موضوع، از طریق کمیسیون اصل ۹۰ مجلس موضوع پیگیری خواهد شد. هاشمی در ادامه نسبت به انجام مزایده پروژه بدون تکمیل مطالعات انتقاد کرد و گفت: چگونه ممکن است پروژه‌های حیاتی به مزایده گذاشته شود در حالی که مطالعات آن هنوز به‌روزرسانی نشده است؟ این اقدام تهدیدی برای آینده منابع آبی استان است و نیازمند ورود جدی دستگاه‌های نظارتی است. وی در پایان از مدیران استان خواست تا با شفافیت، برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه‌های آب‌رسانی و مدیریت منابع طبیعی را مشخص و به مردم استان اعلام نمایند.

خارج از دستور (۲): گزارش رتبه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان در سال ۱۴۰۳

مجتبی شریعتی فر، مدیرکل دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری با اشاره به ارائه گزارش عملکرد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی توسط وزارت محترم کشور، گفت: شورای گفت و گوی استان خراسان جنوبی با کسب رتبه هشتم کشوری، نسبت به سال ۱۴۰۲ دو پله صعود داشته است. شریعتی در ادامه شاخص‌های ارزیابی را بدین شرح مطرح نمود: تعداد و کیفیت تشکیل جلسات، اجرای مصوبات، عملکرد دبیرخانه و دستاوردهای عملیاتی ناشی از جلسات. مدیرکل دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری با اشاره به رتبه‌های برتر کشور در عملکرد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی گفت: استان‌های خراسان رضوی، کرمان، مازندران، فارس، اصفهان، مرکزی و زنجان پیش و استان‌های اردبیل، خراسان شمالی، سمنان و هرمزگان پس از استان خراسان جنوبی قرار گرفتند.

خارج از دستور (۳): برگزاری نمایشگاه مشترک ایران و افغانستان

علیرضا خامه‌زر، دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان جنوبی با اشاره به برگزاری نمایشگاه مشترک ایران و افغانستان در مهرماه سال جاری در محل نمایشگاه بین‌المللی بیرجند، خواستار همکاری همه جانبه دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی و خدمات رسان در تأمین زیرساخت‌های لازم شد. در ادامه سید محمدرضا هاشمی - استاندار خراسان جنوبی نیز بر ضرورت مشارکت و همراهی کلیه دستگاه‌ها و نهادهای مربوطه در برگزاری نمایشگاه مذکور تأکید نمود.

مصوبات استانی		
ردیف	عنوان دستور	تصمیمات
۱	درخواست اجرای ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی	مقررگردید اداره کل صمت استان جهت اجرای کامل ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی از وزارت مربوطه پیگیری های لازم انجام نماید.
۲	(موضوع ابلاغیه شماره ۳۰۹۳۸۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷)	پیگیری استانداری، مجمع نمایندگان استان، اداره کل صمت استان در خصوص تفویض کامل اختیارات به استان ها در حوزه شورای معادن
۳	ضرورت ایجاد صرافی در استان	با عنایت به ضرورت ایجاد صرافی نوع دوم در استان و باتوجه به الزامات قانونی و همچنین عدم توان بخش خصوصی استان در تأمین حداقل مبلغ سرمایه به منظور تأسیس و فعالیت صرافی موردنیاز (مندرج در دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت برصرافی ها، - ماده ۱۲ فصل ۴: صرافی نوع دوم با سطح فعالیت اول و دوم : مبلغ هزار میلیارد ریال و صرافی نوع دوم با سطح فعالیت سوم: مبلغ دو هزار میلیارد ریال) و باعنایت به تبصره یک ماده مذکور (بانک مرکزی می تواند نسبت به تغییر حداقل سرمایه موضوع این ماده حسب شرایط و اقتضائات از جمله نرخ تورم اقدام نماید)، مقررگردید موضوع توسط استانداری محترم و مجمع نمایندگان استان از طریق بانک مرکزی درخصوص اخذ مجوز صرافی در استان با توجه به شرایط و اقتضائات موجود پیگیری گردد.
۴	طرح انتقال پساب فاضلاب بیرجند به معادن شهرستان خوسف	مقررگردید نهایتاً ظرف ۲ روز از تاریخ برگزاری جلسه شورا، جلسه ای به منظور بررسی و پیگیری موضوع (طرح انتقال پساب فاضلاب بیرجند به معادن شهرستان خوسف) در حوزه عمرانی استانداری و با حضور رئیس محترم مجمع نمایندگان استان و مقامات ذیربط برگزار گردد.
۵	برگزاری نمایشگاه مشترک ایران و افغانستان	به منظور برگزاری شایسته و مطلوب نمایشگاه مشترک ایران و افغانستان درمهرماه سال جاری در محل نمایشگاه بین المللی بیرجند، مقررگردید کلیه دستگاه ها و نهادهای اجرایی و خدمات رسان استان همکاری لازم با اتاق بازرگانی بیرجند و همچنین تأمین زیرساخت های نمایشگاه بین المللی بیرجند معمول نمایند.

مصوبات ملی		
ردیف	عنوان دستور	تصمیمات
۱	درخواست اجرای ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی (موضوع ابلاغیه شماره ۳۰۹۳۸۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷)	۱- با عنایت به ابلاغ بخشنامه جامع معدنی ویرایش ۱۴۰۳- نامه شماره ۳۰۹۳۸۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ و زات صمت، در ماده ۱۹ این بخشنامه آمده است: موارد ذیل جهت رعایت در برگزاری مزایده در محدوده های اکتشافی و درخواست های اکتشاف ابلاغ می گردد: الف) الزام به اخذ موافقت حداقل ۵۰٪ از محدوده و سایر موارد مندرج در بخشنامه های مورد اشاره صرفا متوجه اداره کل استان و قبل از مزایده بوده و عدم انجام این مراحل ضمن اینکه تخلف استان از انجام دستورالعمل بشمار می رود. اما محدودیتی را متوجه متقاضی نمی نماید و استان ها موظف به صدور پروانه اکتشاف در هر سطح موافقت شده می باشند. ب) از تاریخ این بخشنامه انجام مزایده جدید برای کلیه محدوده های اکتشافی و درخواست های اکتشافی متوقف بوده و کلیه این محدوده ها با پیگیری دفتر تخصصی اکتشاف به لایه "تعیین تکلیف" منتقل می گردند. این بند شامل مزایده های جاری پروانه های اکتشاف نبوده و استان ها می توانند به صلاحدید خود مزایده های جاری این پروانه ها را متوقف و یا ادامه دهند. اما پس از انجام مزایده در صورت عدم وجود متقاضی این پروانه ها هم به لایه مذکور منتقل خواهند شد. ج) وفق ماده ۲۵ آیین نامه اجرایی قانون معادن کلیه استان ها موظفند بلافاصله نسبت به تنظیم صورتجلسه برآورد میزان عملیات اکتشافی انجام شده مورد تأیید براساس طرح اکتشاف مصوب و مستندات مربوط درخصوص پروانه های اکتشافی لایه "تعیین تکلیف" خود اقدام و گزارشات خود را درخصوص لزوم ادامه عملیات اکتشافی و یا عدم لزوم ادامه این عملیات به دفتر اکتشاف ارسال نمایند. عدم دریافت این گزارشات تا پایان آذرماه ۱۴۰۳ به معنی آن خواهد بود که از نظر کارشناسی اداره کل مربوطه ادامه عملیات اکتشافی در این محدوده ها ضرورت ندارد و لذا این محدوده ها پس از این تاریخ جهت انتقال به لایه آزادسازی در دفتر اکتشاف با برگزاری جلسه مشترک با ادارات استانی تعیین تکلیف خواهند شد. دفتر اکتشاف موظف است تا تاریخ مذکور بصورت ماهانه گزارش پروانه های اکتشافی موجود در لایه تعیین تکلیف را به استان ها ارسال و ضمن اخطار آزادسازی اعلام نظر استان ها را در خصوص محدوده های باقیمانده درخواست نماید. از این رو طبق بند (ب) این بخشنامه، کلیه مزایده های جدید برای محدوده های اکتشافی متوقف و می بایست از طریق دفتر تخصصی اکتشاف به سامانه «تعیین تکلیف» منتقل شود. همچنین مطابق بند (ج) این بخشنامه، ادارات کل استان ها موظف بودند حداکثر تا پایان آذر

۱۴۰۳ با تنظیم صورتجلسه برآورد عملیات اکتشافی (مطابق ماده ۲۵ آیین نامه اجرایی قانون معادن) و ارسال گزارش به دفتر اکتشاف، نسبت به آزادسازی محدوده های غیرضرور اقدام نمایند. با این حال، علیرغم گذشت ۶ ماه از مهلت مقرر، حدود ۱۴۰۰ محدوده معدنی در سامانه کاداستر بلا تکلیف مانده اند. که این وضعیت ناشی از : - تفسیر نادرست ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن سبب گردید تا بسیاری از درخواست ها و پروانه های اکتشاف فاقد ذخیره قطعی معدنی بودند در لایه مزایده قرار گیرند در حالیکه مزایده به طور مشخص در قانون معادن برای ذخایر اثبات شده معدنی است - نواقص اجرایی ماده ۸۳ آیین نامه مذکور در واگذاری محدوده های فاقد متقاضی (به ویژه عدم تطابق نوع ماده معدنی مزایده شده با نیاز متقاضیان جدید. که پیامدهای فوق شامل اختلال در جذب سرمایه گذاری، مراجعه مکرر سرمایه گذاران به مراجع ذی ربط به دلیل عدم شفافیت و نقض برنامه هفتم توسعه در بخش معدن در تکلیف به رشد ۱۳ درصدی معادن می باشد. از این رو مقرر گردید اجرای ماده مذکور (ماده ۱۹ بخشنامه جامع معدنی) و تسریع در اصلاح ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون معادن از طریق شورای گفتگوی ملی پیگیری گردد. ۲- مقرر گردید تفویض کامل اختیارات معادن استان ها در حوزه شورای معادن به استانداران، از طریق شورای گفت و گوی ملی پیگیری گردد.		
با عنایت به ضرورت ایجاد صرافی نوع دوم در استان و باتوجه به الزامات قانونی و همچنین عدم توان بخش خصوصی استان در تأمین حداقل مبلغ سرمایه به منظور تأسیس و فعالیت صرافی مورد نیاز (مندرج در دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی ها، - ماده ۱۲ فصل ۴: صرافی نوع دوم با سطح فعالیت اول و دوم : مبلغ هزار میلیارد ریال و صرافی نوع دوم با سطح فعالیت سوم: مبلغ دو هزار میلیارد ریال) و با عنایت به تبصره یک ماده مذکور (بانک مرکزی می تواند نسبت به تغییر حداقل سرمایه موضوع این ماده حسب شرایط و اقتضائات از جمله نرخ تورم اقدام نماید)، مقرر گردید موضوع از طریق شورای گفت و گوی ملی جهت اخذ مصوبه ای ویژه برای استان های کم برخوردار به منظور کاهش حداقل سرمایه مورد نیاز موضوع این ماده، پیگیری گردد.	ضرورت ایجاد صرافی در استان	۲